

### สัญญาจ้างให้ทำหน้าที่ “รปภ.” แต่สั่งให้ปฏิบัติหน้าที่อื่น ... ไม่ได้ครับ !

คดีปกครองที่นำมาเล่าในฉบับนี้ เป็นกรณีที่หน่วยงานของรัฐ (ผู้ว่าจ้าง) ได้ทำสัญญาจ้างพนักงานในตำแหน่งยาม แต่ในระหว่างสัญญาได้มีคำสั่งให้ไปปฏิบัติหน้าที่พนักงานประจำรถเก็บขยะ แต่พนักงานดังกล่าวไม่ไปปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่ง ยังคงปฏิบัติหน้าที่เป็นยามตามปกติ ต่อมา เทศบาลตำบลได้มีคำสั่งจ่ายค่าตอบแทน และมีหนังสือบอกเลิกสัญญาจ้างก่อนครบกำหนดสัญญา โดยอ้างว่าการไม่ปฏิบัติตามคำสั่งเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง และเป็นการไม่ปฏิบัติตามสัญญาจึงบอกเลิกสัญญาจ้าง

คดีนี้พนักงานจ้างที่ถูกบอกเลิกสัญญาในตำแหน่งยาม อ้างว่ามีหน้าที่ต้องคอยตรวจตราดูแลความเรียบร้อยความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบล การที่ไม่ไปปฏิบัติหน้าที่พนักงานประจำรถเก็บขยะ จึงไม่เป็นการกระทำผิดตามสัญญาจ้าง

หลังจากอุทธรณ์คำสั่งแล้ว จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองขอให้มีคำพิพากษาหรือมีคำสั่งให้เทศบาลตำบลชดเชยค่าเสียหายให้ผู้ฟ้องคดี

เทศบาลตำบลมีอำนาจออกคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีไปปฏิบัติหน้าที่พนักงานประจำรถเก็บขยะ หรือไม่ ! และการบอกเลิกสัญญาจ้างชอบด้วยกฎหมาย หรือไม่ !

ถ้าเอกสารแนบท้ายสัญญาจ้างกำหนดว่า ในกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์ของทางราชการ เทศบาลตำบลอาจมีคำสั่งมอบหมายงานให้พนักงานจ้างปฏิบัติงานเป็นพิเศษนอกเหนือจากขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบที่กำหนดไว้ได้ และพนักงานจ้างยินยอมปฏิบัติตามคำสั่งของเทศบาลตำบล และข้อ 7 (5) ของสัญญาจ้าง กำหนดว่ากรณีพนักงานจ้างไม่ปฏิบัติตามคำสั่งที่ผู้บังคับบัญชามอบหมายมีผลให้สัญญาจ้างสิ้นสุดลง

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดี (เทศบาลตำบล) จะมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดี ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตำแหน่งยามไปปฏิบัติหน้าที่เป็นอย่างอื่นหรือตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมายเพื่อประโยชน์ของทางราชการ โดยไม่ต้องแก้ไขสัญญาและถือว่าผู้ฟ้องคดียินยอมปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีนั้น จะต้องเป็นคำสั่งมอบหมายงานให้ปฏิบัติเป็นพิเศษที่ไม่นอกเหนือจากขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบตามสัญญาจ้างเท่านั้น เมื่อคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่มอบหมายให้ผู้ฟ้องคดีปฏิบัติหน้าที่อื่นนอกเหนือหน้าที่ยาม โดยให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบงานรักษาความสะอาดประจำรถเก็บขยะในกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม จึงเป็นคำสั่งมอบหมายงานให้ผู้ฟ้องคดีปฏิบัติเป็นพิเศษนอกเหนือจากขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบที่กำหนดไว้ตามเอกสารแนบท้ายสัญญาจ้างซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาจ้าง กล่าวคือเป็นงานนอกเหนือขอบเขตของงานรักษาความปลอดภัยของสำนักงาน รวมทั้งในบริเวณเขตของผู้ถูกฟ้องคดี

เมื่องานรักษาความสะอาดประจำรถเก็บขยะเป็นงานนอกเหนือขอบเขตความรับผิดชอบที่กำหนดไว้ในสัญญาจ้างจึงไม่อาจถือได้ว่าผู้ฟ้องคดียินยอมปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดี และผู้ฟ้องคดีไม่จำเป็นต้องปฏิบัติหน้าที่เป็นพนักงานประจำรถเก็บขยะตามคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดี การที่ผู้ฟ้องคดีปฏิบัติหน้าที่ยามต่อไป จึงไม่เป็นการประพฤติผิดสัญญาจ้าง

ดังนั้น การบอกเลิกสัญญาจ้างจึงไม่ชอบด้วยสัญญาจ้าง ประกอบกับผู้ถูกฟ้องคดีบอกเลิกสัญญาจ้างโดยมิได้เสนอเหตุผลความจำเป็นและประโยชน์ที่ทางราชการจะได้รับให้คณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนที่จะบอกเลิกสัญญาจ้าง ผู้ถูกฟ้องคดีจึงต้องชำระเงินค่าตอบแทนการออกจากงาน โดยไม่มีความผิดเป็นจำนวนสามเท่าของอัตราค่าตอบแทนที่ผู้ฟ้องคดีได้รับอยู่ก่อนวันออกจากงานให้แก่ผู้ฟ้องคดี (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 145/2558)

คดีนี้ถือเป็นบรรทัดฐานในการปฏิบัติราชการที่ดี กรณีที่หน่วยงานของรัฐได้ทำสัญญาจ้างพนักงานเพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ราชการตามที่กำหนดไว้ในสัญญา ซึ่งหากหน่วยงานของรัฐ (ผู้ว่าจ้าง) จะมีคำสั่งให้พนักงานจ้างตามสัญญาปฏิบัติงานพิเศษอื่น ๆ จะต้องเป็นงานที่อยู่ภายในขอบเขตของงานตามสัญญาจ้าง และหากสัญญาจ้างกำหนดให้สิทธิแก่คู่สัญญาฝ่ายรัฐ (ผู้ว่าจ้าง) สามารถมีคำสั่งมอบหมายงานพิเศษนอกเหนือจากสัญญาจ้างได้ จะต้องเป็นกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์ของทางราชการและได้รับความยินยอมจากพนักงานจ้างซึ่งเป็นผู้สัญญาด้วย ... ครับ !

นายปกครอง

---